

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
Факультет соціології і права**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декал ФСП Яна ЦИМБАЛЕНКО
(М.П.) 06 2021 р.

**ПРОГРАМА
ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ**
для підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії
спеціальності 053 Психологія

Київ – 2021

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Професор, доктор психологічних наук
Волянчук Наталія Юріївна

_____
(підпис)

Доцент, кандидат психологічних наук
Блохіна Ірина Олександрівна

_____
(підпис)

Програму затверджено на засіданні кафедри психології і педагогіки
Протокол від «__» _____ 2021 року № _____

Завідувач кафедри психології і педагогіки
_____ Наталія ВОЛЯНЧУК

«__» _____ 2021 р.

ВСТУП

Програму «Педагогічна практика» складено відповідно до освітньо-наукової програми підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 053 Психологія.

Педагогічна практика в системі вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні є компонентом професійної підготовки до науково-педагогічної діяльності. Це вид практичної діяльності аспірантів щодо здійснення навчально-виховного процесу у вищій школі, включаючи викладання спеціальних дисциплін, організацію навчальної діяльності студентів та науково-методичну роботу.

Базою проходження педагогічної практики здобувачів вищої освіти є кафедра психології і педагогіки КПІ ім. Ігоря Сікорського, за якою закріплений аспірант. Окрім того, аспірант може пройти стажування на аналогічних кафедрах (підрозділах) в інших університетах.

Предмет практики: викладацька діяльність у закладі вищої освіти.

Загальний обсяг педагогічної практики складає 2 кредити ЄКТС (60 годин): навчально-методична робота (підготовка до занять, відвідування оглядової лекції на тему «Дидактичні основи процесу навчання», формування методичної документації, відвідування і аналіз занять, керівництво різними видами діяльності студентів) складає 80 % часу, відведеного для педагогічної практики; аудиторне навантаження (проведення лекцій та семінарських занять, консультацій) – 20 % загального часу педагогічної практики.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

1.1. Мета педагогічної практики полягає у формуванні професійної педагогічної компетентності у процесі забезпечення викладання психолого-педагогічних дисциплін у вищій школі.

1.2. Основні завдання педагогічної практики:

Завдання:

- засвоєння знань, умінь та навичок, необхідних для професійної педагогічної компетентності викладача ЗВО;
- ознайомлення аспіранта зі змістом та організацією освітнього процесу за профілем кафедри у вищій школі;
- оволодіння умінням підготовки та проведення різних форм організації навчання зі студентами у ЗВО;
- аналіз та оцінка методики проведення заняття (лекцій, семінарських, практичних і лабораторних занять), проведених викладачами кафедри, у вищій школі;
- підготовка й проведення лекційних і семінарських занять зі студентами ЗВО за профілем кафедри;
- підбір доцільних (інтерактивних, інформаційних, інформаційно-комунікаційних) методів та засобів навчання.

Знання:

- психолого-педагогічних принципів та особливостей освітнього процесу у вищій школі;
- основні поняття й категорії педагогіки та методики викладання у вищих навчальних закладах;
- змісту діяльності та функцій викладача у вищій школі (навчальна, виховна, діагностична, організаційна, просвітницька);
- структури та методики проведення різних форм організації навчання у ЗВО;
- змісту нових методик і технологій викладання у вищій школі;

- методів активізації пізнавальної діяльності студентів і методів інтерактивного навчання й самонавчання у ЗВО;
- принципів контролю навчальних досягнень студентів і критеріїв оцінювання;
- психологічних особливостей студентів різних курсів навчання;
- сучасні підходи до формування у студентів професійної компетентності.

Уміння:

- визначати мету, цілі, зміст, принципи, методи, прийоми й засоби навчання у вищій школі;
- планувати навчальні заняття відповідно до робочої програми кредитного модуля;
- проводити різні форми організації навчання у вищій школі;
- добирати методи, засоби та прийоми навчання відповідно до мети занять у вищій школі;
- забезпечувати послідовність викладення матеріалу та міждисциплінарні зв'язки;
- організувати та керувати пізнавальною активністю й діяльністю студентів;
- здійснювати контроль та оцінювання результатів успішності студентів і проводити корекцію засвоєння навчального матеріалу;
- розвивати здібності, потенціал і психічні процеси у студентів вищої школи;
- аналізувати власну педагогічну діяльність та, за необхідності, її корегувати;
- дотримуватися професійно-педагогічної етики.

Досвід:

- проведення різних форм організації навчання у вищій школі;
- встановлення та налагодження психолого-педагогічного контакту з аудиторією студентів у ЗВО;
- співпраця із науково-педагогічними працівниками кафедри у вищій школі;
- оволодіння прийомами вербального та невербального мовлення під час аргументованого викладу навчального матеріалу;
- використання технологій та методів активізації творчого мислення у навчальному процесі вищої школи.

2. СТРУКТУРА ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

На педагогічну практику відводиться 60 годин / 2 кредити ECTS. Вона включає: лекції, семінарські заняття, самостійну роботу аспірантів та диференційований залік.

Рекомендований розподіл навчального часу

Семестр	Код кредитного модуля	Всього (кред./год)	Розподіл за видами занять (всього год.)			СРС	Модульні контрольні роботи (кількість)	Індивід. завдання (вид)	Семестрова атестація (вид)
			Лекції	Практичні/ семінарські	Лабораторні/ комп'ютерний практикум				
3		60			-	60	-	Звіт	Диф.залік

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИКИ

3.1. Практика проводиться на базі кафедри психології і педагогіки, де здійснюється підготовка аспірантів, відповідно до наказу завідувача кафедри. Під час проведення практики аспіранти підпорядковуються правилам внутрішнього розпорядку та техніки безпеки, встановленим на кафедрах університету стосовно навчального процесу.

3.2. Місце та терміни проведення педагогічної практики визначаються на основі навчального плану підготовки аспірантів в КПІ імені Ігоря Сікорського відповідно до освітньо-наукової програми підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю – 053 психологія.

3.3. Тривалість проведення педагогічної практики встановлюється у відповідності з навчальним планом і графіком навчального процесу підготовки аспірантів та індивідуальними планами аспірантів. Вона триває 2 тижні у третьому семестрі навчання (очна форма).

Загальна кількість годин – 60, з них навчально-методична робота (підготовка до занять, формування методичної документації, відвідування та аналіз занять, керівництво різними видами діяльності студентів) складає 80 % часу; аудиторне навантаження (проведення лекцій та семінарських занять, консультацій) – 20 % загального часу педагогічної практики.

3.4. Терміни проходження практики та її програма визначаються в індивідуальному плані аспіранта, що складається разом із науковим керівником, затверджується науковим керівником і завідувачем кафедри, до якої прикріплений аспірант.

3.5. Графік роботи аспірантів складається відповідно до розкладу навчальних дисциплін за погодженням із професорсько-викладацьким складом кафедри. Для проходження практики аспірант разом із керівником вибирають навчальну дисципліну для проведення занять. У перший день практики проводиться установча конференція, на якій аспірантам повідомляють мету і завдання практики, її тривалість, види і форми викладацької діяльності аспірантів, порядок обліку та оцінювання їхньої роботи.

3.6. Аспірант спільно з науковим керівником та за погодженням із завідувачем кафедри складає графік проходження практики на основі робочого плану педагогічної практики. Аспірант має право з усіх питань, які виникають під час проходження практики, звертатись до наукового керівника, завідувача кафедри, завідувача відділу підготовки науково-педагогічних кадрів; вносити пропозиції з удосконалення організації навчально-педагогічної практики. Аспірант під час проходження практики за попередньою домовленістю має право на відвідування занять провідних фахівців університету з метою вивчення методики викладання, знайомства з передовим педагогічним досвідом. Аспірант підпорядковується правилам внутрішнього розпорядку університету, розпорядженням адміністрації та керівників практики. У разі невиконання вимог, які висуваються практиканту, аспірант може бути відсторонений від проходження практики.

3.7. Після закінчення практики аспірант повинен подати звітну документацію. Підсумки педагогічної практики аспірантів підводять на засіданні кафедри.

3.8. Загальне керівництво педагогічною практикою та науково-методичне консультування здійснює науковий керівник аспіранта, який:

- забезпечує чітку організацію, планування та облік результатів практики, затверджує загальний план-графік проведення практики, його місце в системі індивідуального планування аспіранта;
- добирає тематику занять і навчальні групи для проведення педагогічної практики;
- надає методичну допомогу в плануванні та організації навчальної взаємодії;
- контролює роботу аспіранта, відвідування занять та інші види його роботи зі студентами, приймає заходи щодо ліквідації недоліків в організації практики;
- готує відгук про проходження практики.

4. ЗМІСТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

4.1. Педагогічна практика аспірантів проходить у три етапи та передбачає такі види діяльності:

- знайомство з організацією навчально-виховного процесу в університеті;
- ознайомлення з дидактичними основами процесу навчання;
- вивчення досвіду викладання провідних викладачів університету під час відвідування аудиторних занять з психології та психолого-педагогічних дисциплін;
- розробка плану та змісту навчальних занять, методична робота з психолого-педагогічних дисциплін;
- самостійне проведення навчальних аудиторних занять з психології та психолого-педагогічних дисциплін (2 години лекції, 4 години семінарського заняття), самоаналіз;
- участь в оцінюванні якості різних видів робіт студентів;
- індивідуальна робота зі студентами під час консультацій, керівництво науковими студентськими дослідженнями (підготовка до олімпіад, «Днів науки», наукових конференцій).

4.2. Зміст роботи на кожному з етапів практики

Змістовний модуль № 1. Організаційно-методична діяльність аспіранта

Початковий етап педагогічної практики (15 годин на першому тижні практики)

включає:

- ознайомлення аспірантів із правилами внутрішнього розпорядку та техніки безпеки, встановленими на кафедрах університету стосовно навчального процесу;
- вивчення системи навчально-виховної роботи кафедри та особливостей методичної, наукової та організаційної роботи викладачів кафедри;
- ознайомлення з кредитно-модульною системою освітнього процесу у ЗВО;
- знайомство із студентською аудиторією, з якою практикант буде проводити навчальні заняття;
- відвідування лекцій, семінарських занять та консультацій не менше 2-х викладачів кафедри;
- підготовка разом із керівником графіку проведення лекційних і семінарських занять та консультацій;
- складання тематичного плану й планів окремих занять та завдань до самостійної роботи курсу, що доручено викладати.

Змістовний модуль № 2. Навчально-методична діяльність аспіранта

Основний етап педагогічної практики (35 години на другому тижні практики)

включає:

- розробка плану, конспекту та методичного забезпечення лекції з обраного курсу;
- розробка засобів поточного або модульного контролю;
- розробка планів-конспектів семінарських занять та їх методичного забезпечення;
- проведення аудиторних занять аспірантом згідно встановленого графіку;
- проведення індивідуальних занять зі студентами у вигляді консультацій з метою підготовки до виступу на семінарах, виконання студентами самостійної роботи, а також з наукової роботи для підготовки до участі у олімпіадах та наукових конференціях.

На заняттях аспіранта має бути присутній викладач – керівник практики. Після кожного проведеного аспірантом заняття має проводитись детальне обговорення, яке повинно виявити переваги й недоліки проведеного заняття. Під час педагогічної практики аспіранти ведуть щоденники, в яких записують у довільній формі зміст проведеної

роботи, результати спостереження за навчально-виховним процесом, власною педагогічною діяльністю, особисті враження від практики, побажання щодо її проведення. Щоденник є основою для написання звіту про практику (Додаток 2)

Змістовний модуль 3. Організаційно-підготовча робота до підсумкового контролю

Заключний етап педагогічної практики (10 годин на другому тижні практики) включає:

- підготовку звітної документації про проходження практики;
  - складання диференційованого заліку у формі захисту звітної документації.
- Критерії оцінювання педагогічної практики надано у додатку (Додаток 3).

5. ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Підсумковий контроль здійснюється наприкінці проходження практики шляхом оцінювання цілісної систематичної педагогічної діяльності аспіранта на всіх етапах протягом усього періоду практики.

5.1. Науковий керівник контролює дотримання аспірантом графіку проходження практики та надає аспіранту організаційну та методичну допомогу. Він рецензує методичні матеріали до лекцій та семінарських занять, що заплановані для розробки аспірантові, має бути присутнім на лекціях та семінарських заняттях, що проводить аспірант. Все це знаходить відображення у відгуку наукового керівника про проходження практики аспірантом.

5.2. За результатами проходження практики аспірант оформлює звітні матеріали та подає на кафедру:

- письмовий звіт про проходження практики (у довільній формі), де описано види виконаної роботи та пропозиції щодо покращення змісту практики та умов її проведення (звіт погоджується з керівником практики та підписується деканом факультету) (Додаток 1);

- план-конспект проведених аудиторних занять (лекційного та семінарських) та методичні матеріали;

- аналіз відвіданих навчальних занять;

- тестові завдання для поточного, або модульного контролю;

- інформацію про проведену зі студентами профорієнтаційну та наукову роботу;

- щоденник педагогічної практики.

Відсутність хоча б одного з вказаних документів має наслідком недопущення аспіранта до захисту практики та виставлення йому незадовільної оцінки.

5.3. Кінцевим результатом педагогічної практики є захист її результатів перед комісією у формі звітної конференції.

6. ЛІТЕРАТУРА

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України : Історія. Теорія : Підручник для студентів, аспірантів та молодих викладачів вузів / А.М. Алексюк // Міжнародний фонд «Відродження». – К. : Либідь, 1998. – 560 с.

2. Булах І. Комп'ютерна діагностика навчальної успішності / І. Булах. – К.: ЦМК МОЗ України; УДМУ, 1993. – 221 с.

3. Буркова Л. Класифікація інновацій в освіті // Теорія та методика управління освітою – 2010. – № 4 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://tme.umo.edu.ua>

4. Буряк В. Викладач університету: вимоги до особистісних і професійних рис / Володимир Буряк // Вища школа. – 2010. - №3-4. – С.11-35.

5. Васянович Г. Сучасні аспекти педагогічної етики вчителя / Г.Васянович // Проблеми сучасної педагогічної освіти: педагогіка і психологія: Збірник наукових праць / редколегія: О.Глузман (гол. ред.) та ін. – Ялта. – 2005. – Вип. 8. – Ч.1. – С. 3-5.
6. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи : Методичний посібник для студентів магістратури / С.С. Вітвицька. – Київ : Центр навчальної літератури, 2006. – 386 с.
7. Жуков Г.Н. Общая и профессиональная педагогика: учебник / Г.Н. Жуков, П.Г. Матросов. – М.: Альфа-М:НИЦ ИНФА-М, 2013. – 448 с.
8. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII // Голос України. – 6 серпня 2014.
9. Зварич І. Тестування педагогічної компетентності викладачів США / І. Зварич // Вища освіта України. – 2012. - №4. – С.92 – 99.
10. Згуровський М. Основні завдання вищої освіти України щодо реалізації принципів Болонського процесу та забезпечення вимог сфери праці // Вища школа: науково-практичне видання. - № 5-6, 2004. – С. 54-61.
11. Кайдалова Л. Г., Щокіна Н. Б., Вахрушева Т. Ю. Педагогічна майстерність викладача: Навчальний посібник. – Х.: Вид-во НФаУ, 2009. – 140 с.
12. Методологія наукової діяльності : навч. посіб. / Д.В.Чернілевський, М.І. Тимчук, О.А Дубасенюк, О.Є. Антонова та інші ; за ред. Д. В. Чернілевського. – Вінниця : Нілен – ЛТД, 2012. – 364 с.
13. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua>
14. Нечепоренко Л. Педагогічна майстерність: [монографія] / Л. Нечепоренко. – Х.:ХНУ,2009. – 296 с.
15. Осин А.В. Мультимедиа в образовании: контекст информатизации. / А.В. Осин. – М.: ООО «РИТМ», 2005. - 320 с.
16. Педагогічна майстерність : Підручник / І.А. Зязюн, Л.В. Крамущенко, І.Ф. Кривонос та ін. /За ред. І.А. Зязюна/. – К. : Вища шк., 1997. – 349 с.
17. Педагогічні технології в неперервній освіті : монографія /С.О.Сисоєва, А.М. Олексюк, П.М. Воловик, О.І. Кульчицька та ін.; за ред. С.О.Сисоєвої. – К.: Віпол, 2001. – 502 с.
18. Полат Е.С.. Современные педагогические и информационные технологии в системе образования: учебное пособие / Е.С. Полат, М.Ю.Бухаркина. – 3-е изд., стер. – М.. Издательский центр «Академия», 2010. – 368 с.
19. Преподавание в сети интернет: Учеб. пособие/Отв. редактор В. И. Солдаткин. — М.: Высшая школа, 2003. — 792 с.
20. Психология и педагогика: Учебное пособие / О.В. Пастюк. М.: НИЦ ИНФРА-М, 2013. 160 с.
21. Сисоєва С.О. Інтерактивні технології навчання дорослих: навчально- методичний посібник / С.О.Сисоєва; НАПН України, Ін-т педагогічної освіти та освіти дорослих. – К.: ВД «ЕКМО», 2011. – 320 с.
22. Сметанський М. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю студентів: проблеми, шляхи розв'язання / М. Сметанський // Вища школа. – 2004. – N.4. – С. 63-68.
23. Теорія і методика професійної освіти: навч. Посіб. / З.Курлянд, Т.Осіпова, Гурін та ін. ; за ред. З. Курлянд. – К.: Знання, 2012. – 390 с.
24. Трайнев В. А. Новые информационные коммуникационные технологии в образовании / В.А. Трайнев, В.Ю. Теплышев, И.В. Трайнев. – 2 -е изд. – М.: Издательско - торговая корпорация «Дашков и К», 2013. – 320 с.
25. Федотова Е.Л. Информационные технологии в науке и образовании: Учебное пособие / Е. Л. Федотова, Е.М. Портнов. – М.: ИД Форум: НИЦ ИНФРА-М, 2013. – 336 с.
26. Хуторской А.В. Современная дидактика: Учебник для вузов / А.В. Хуторской. – Санкт-Петербург: Издательский дом «Питер», 2001. – 534 с.

27. Чернилевский Д.В. Дидактические технологии в высшей школе: Учеб. пособие для вузов. - М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2002. – 437 с.
28. Якушева С.Д. Основы педагогического мастерства и профессионального развития: учебное пособие / С. Д. Якушева. – М.: Форум: НИЦ ИНФА-М, 2014. – 416 с.
29. Ясвин В.А. Образовательная среда: от моделирования к проектированию. М.: Академия, 2002. 365 с.

**ЗВІТ
З ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ
АСПРАНТА**

(кафедра)

(спеціальність)

(прізвище, ім'я, по батькові)

Звіт складається аспірантом у довільній формі. Але необхідно зазначити наступне: період проходження практики; загальний обсяг годин; сітка занять, проведених аспірантом (дати проведення, академічна група, тема, вид занять); перелік методичних матеріалів, розроблених під час педагогічної практики; відвідування аудиторних занять з психології та психолого-педагогічних дисциплін; керівництво науковими студентськими дослідженнями: підготовка до олімпіад, підготовка тез доповідей на наукових конференціях тощо (список студентів); пропозиції щодо покращення змісту практики та умов її проведення.

Термін проходження практики:

Загальний обсяг годин:

Науковий керівник:

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Декан ФСП

(підпис)

Яна ЦИМБАЛЕНКО

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ І ПРАВА
Кафедра психології і педагогіки**

ЩОДЕННИК ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Аспіранта (-ки) _____
Курсу навчання _____
Напряму підготовки _____
Форми підготовки _____
Спеціальності _____
Керівник практики _____
Термін проходження практики _____

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

Аспірант _____ направляється на педагогічну практику в КПІ імені Ігоря Сікорського на кафедрі психології і педагогіки з «___» _____ 2021 р. по «___» _____ 2021 р.

Декан ФСП _____ **Яна ЦИМБАЛЕНКО**
(М.П.)

Керівник практики від кафедри _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

Аспірант _____ на практику прибув «___» _____ 2021 р. вибув «___» _____ 2021 р.

Керівник практики від кафедри _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

1. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

1.1. Аспірант, відбуваючи на практику, повинен дістати інструктаж керівника практики, а також отримати:

- оформлений щоденник (скерування про відрядження);
- індивідуальні завдання з педагогічної практики;
- два примірники календарного графіка проходження практики (один – для аспіранта, другий – для керівника практики від кафедри);

1.2. Аспірант, по прибутті на базу практики, повинен подати керівникові щоденник, пройти інструктаж з техніки безпеки і пожежної безпеки, ознайомитися з робочим місцем, правилами експлуатації устаткування та уточнити план проходження практики.

1.3. Під час проходження педагогічної практики аспірант зобов'язаний суворо дотримуватися правил внутрішнього розпорядку університету.

1.4. Звіт про практику аспірант складає відповідно до календарного графіка проходження педагогічної практики й додаткових вказівок керівників практики.

1.5. Педагогічна практика аспіранта оцінюється відповідно до програми педагогічної практики за 100-бальною системою.

1.6. Аспірант, який не виконав вимог практики і дістав негативний відгук про роботу або незадовільну оцінку під час захисту звіту, скеровується повторно на практику під час канікул, або у позанавчальний час.

2. КАЛЕНДАРНИЙ ГРАФІК ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

№ З/п	Назва робіт	Тижні проходження практики		Відмітки про виконання
		1	2	

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Педагогічна практика аспіранта оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Результати навчальної діяльності аспірантів оцінюються за 100-бальною шкалою.

1. Відвідування лекцій, семінарських занять та консультацій викладачів – **5 балів**.
2. Розгорнутий аналіз у формі звіту 2-х занять (лекційного і семінарського) викладачів кафедри – **20 балів** (10 балів за кожне заняття).
3. Розробка плану, конспекту, методичного забезпечення та проведення лекційного заняття з обраного курсу – **20 балів**.

18-20 балів – «відмінно» – аспірант демонструє вміння планувати і реалізовувати різні форми освітнього процесу у ВНЗ, самостійно розробити план, підбирати і структурувати зміст навчального матеріалу для лекційних занять, логічно і послідовно його викладати, створювати дидактичні матеріали із застосуванням сучасних інформаційних технологій;

13-17 балів – «добре» – аспірант демонструє теоретичні знання щодо різних форм освітнього процесу ЗВО, вміння самостійно розробити план і підбирати матеріал для лекційних занять, структурувати його, працювати з дидактичним матеріалом і використовувати сучасні інформаційні технології, однак, у роботі наявні незначні недоліки стосовно вирішення практичних завдань;

9-12 балів – «задовільно» – аспірант демонструє вміння самостійно розробляти план, підібрати матеріал для проведення лекційного заняття, структурувати його, але відзначається недостатній рівень викладу його на лекції. Також відсутня робота з дидактичним матеріалом по забезпеченню лекційного заняття.

0-8 балів – «незадовільно» – аспірант не зміг самостійно розробити план, підібрати матеріал для логічного і послідовного його викладу на лекції. Відсутній творчий підхід у плануванні та організації різних форм лекційного заняття.

4. Розробка планів-конспектів семінарських занять та їх методичного забезпечення, розробка засобів поточного або модульного контролю – **20 балів**.

18-20 балів – «відмінно» – аспірант демонструє вміння планувати і реалізовувати різні форми проведення семінарських занять, застосовуючи інноваційні методи, прийоми та засоби закріплення матеріалу студентами, а також контролю і перевірки знань у студентів з пройденого матеріалу.

13-17 балів – «добре» – аспірант демонструє розуміння теоретичних принципів і особливостей методики проведення семінарських занять, застосовує інноваційні методи і прийоми по закріпленню студентами пройденого матеріалу. Однак, у роботі наявні незначні недоліки у реалізації різних форм здійснення контролю й оцінювання знань у студентів.

9-12 балів – «задовільно» – аспірант демонструє розуміння теоретичних принципів і особливостей методики проведення семінарських занять, але у роботі наявні суттєві недоліки в організації проведення семінарського заняття.

0-8 балів – «незадовільно» – аспірант демонструє відсутність розуміння основних принципів методики проведення семінарських занять у ЗВО.

5. Проведення індивідуальних занять зі студентами у вигляді консультацій з метою підготовки до виступу на семінарах, виконання студентами самостійної роботи, а також із наукової роботи для підготовки до участі у олімпіадах і наукових конференціях – **10 балів**.

6. Зміст, оформлення та захист звіту з педагогічної практики – **25 балів**.

7. Розрахунок шкали (R) рейтингу: сума вагових балів отриманих аспірантом протягом педагогічної практики складає: **$R_c=5+20+20+20+10+25=100$ балів**